

Stockholm
2026-04-20

Remissvar på betänkandet Skatteincitament för forskning och utveckling – ett nytt incitament baserat på utgifter för FoU-personal (SOU 2026:1) samt tilläggspromemoria

Kungl. Ingenjörsvetenskapsakademien (IVA) tackar för möjligheten att yttra sig över rubricerat betänkande samt tillhörande tilläggspromemoria och vill härmed anförda följande.

Sammanfattande ställningstagande

IVA tillstyrker utredningens övergripande inriktning och delar bedömningen att Sverige bör införa ett nytt skatteincitament för företagens forskning och utveckling (FoU). Skatteincitamenten bör samtidigt utökas, speciellt för de större företagen.

IVA förordar i första hand det föreslagna skatteincitamentet i form av ett förhöjt kostnadsavdrag. IVA ser samtidigt positivt på att utredningen presenterar en alternativ modell i form av en återbetalningsbar skattereduktion och utesluter inte att denna kan utgöra ett komplement eller alternativ, särskilt med hänsyn till mindre och växande företag.

Mot bakgrund av tilläggspromemorian vill IVA samtidigt understryka att den slutliga utformningen av incitamentet bör beakta effekterna av de nya internationella reglerna om tilläggsskatt som påverkar multinationella företag negativt som tillkommit efter det att betänkandet presenterades.

IVA avråder bestämt att reformen delfinansieras genom minskade anslag till Vinnovas FoU- och samverkansstödjande verksamhet.

Kungl. Ingenjörsvetenskaps
Akademien

Övergripande synpunkter

IVA delar utredningens analys av behovet av att stärka de ekonomiska incitamenten för företagens investeringar i forskning och utveckling. I ett internationellt perspektiv är skatteincitament ett centralt och väletablerat policyinstrument, och Sverige har i dag en relativt begränsad användning av sådana verktyg.

Mot bakgrund av den tilltagande globala konkurrensen om kunskapsintensiv verksamhet bedömer IVA att ett förstärkt svenskt incitamentssystem är av stor betydelse för att upprätthålla och utveckla Sveriges position som ledande kunskaps- och innovationsnation.

Val av modell för skatteincitament

IVA anser att det förhöjda kostnadsavdraget utgör den mest ändamålsenliga huvudmodellen. Denna modell kännetecknas av relativ enkelhet, god förutsebarhet samt en tydlig koppling till företagens faktiska FoU-utgifter.

Samtidigt konstaterar IVA att en återbetalningsbar skattereduktion har egenskaper som kan vara särskilt relevanta ur ett innovationspolitiskt perspektiv, inte minst genom att även företag utan skattemässigt överskott kan tillgodogöra sig stödet.

Tilläggspromemorian visar dock att de nya internationella reglerna för kvalificerade skatteincitament innebär att skillnaderna mellan de två modellerna minskar ur ett tilläggskatteperspektiv.

IVA bedömer att valet av modell i högre grad bör baseras på systemets övergripande effektivitet, enkelhet och träffsäkerhet. Samtidigt bör det säkerställas att den slutliga utformningen av incitamentet – oavsett vald modell – inte systematiskt missgynnar företag i tidiga utvecklingsskeden och ej heller stora multinationella bolag.

Incitamentets utformning och träffsäkerhet

IVA vill understryka vikten av att skatteincitamentet utformas så att det omfattar även nya och växande företag. Dessa företag har ofta begränsade finansiella resurser och är i många fall inte vinstgivande under uppbyggnadsfasen, samtidigt som de spelar en avgörande roll för förnyelse och långsiktig tillväxt i näringslivet. Det är därför angeläget att regelverket utformas med beaktande av dessa företags förutsättningar.

Kungl. Ingenjörsvetenskaps
Akademien

Konsekvenser av tilläggspromemorian och effekter för större företag

IVA noterar att tilläggspromemorian innebär att de föreslagna incitamenten i större utsträckning kan behandlas som kvalificerade skatteincitament, vilket minskar negativa effekter på tilläggsskatten. Detta stärker incitamentens effektivitet i ett internationellt perspektiv.

Samtidigt kvarstår vissa begränsningar. Takbeloppet kan innebära att större koncerner inte fullt ut kan tillgodogöra sig incitamentet, och utfallet kan variera beroende på företagets struktur och verksamhetens lokalisering.

IVA bedömer att tilläggspromemorian förbättrar förutsättningarna för incitamentet, men att det fortsatt är viktigt att säkerställa att regelverket inte i praktiken missgynnar större multinationella företag.

IVA anser därför att regeringen i det fortsatta arbetet bör analysera utfallet för olika typer av företag och vid behov justera utformningen för att upprätthålla internationell konkurrenskraft.

Finansiering av reformen

IVA avstyrker bestämt att det föreslagna skatteincitamentet delfinansieras genom minskade anslag till Vinnovas FoU-verksamhet.

IVA vill i detta avseende framhålla följande.

- **Vinnovas strategiska betydelse:**
Vinnova utgör en central aktör i det svenska innovationssystemet. Myndighetens riktade och behovsmotiverade FoU-finansiering är avgörande för att skapa förutsättningar för forskningsintensiva och innovativa företag i Sverige.
- **Betydande hävstångseffekter:**
Vinnovas insatser mobiliserar i stor omfattning medfinansiering från näringslivet. En minskning av anslagen leder därför till en oproportionerligt stor minskning av de samlade FoU-investeringarna i ekonomin.

Kungl. Ingenjörsvetenskaps
Akademien

- **Avgörande för samverkan:**

En stor del av Vinnovas finansiering avser samverkansprogram mellan näringsliv, akademi och forskningsinstitut. En neddragning skulle i praktiken minska resurserna till universitet, högskolor och forskningsinstitut för samverkan med näringslivet och därmed försvaga en av de mest centrala styrkorna i det svenska innovationssystemet.

- **Risk för systemförsvagning:**

Att finansiera ett skatteincitament genom att reducera direkta FoU-anslag riskerar att urholka det samlade offentliga stödet till forskning och innovation. IVA bedömer att detta skulle motverka syftet med reformen.

- **Otillräcklig analys av alternativ:**

IVA noterar att utredningen inte analyserar alternativa finansieringslösningar från andra forskningsfinansierande myndigheter. IVA vill dock tydligt understryka att finansiering genom neddragningar i FoU-anslag generellt bör undvikas, oavsett vilken myndighet som berörs.

IVA anser sammanfattningsvis att en sådan omfördelning skulle vara strategiskt felaktig och riskera att försvaga Sveriges långsiktiga innovationsförmåga.

Behovet av ökade statliga FoU-investeringar

IVA har vid upprepade tillfällen framhållit behovet av att Sverige ökar de statliga investeringarna i forskning och utveckling för att möta den internationella utvecklingen och stärka Sveriges konkurrenskraft.

IVA anser att de statliga FoU-investeringarna bör:

- uppgå till **1,0 procent av BNP senast 2028**, och
- öka till **1,2 procent av BNP senast 2032**.

Införandet av ett skatteincitament för företagens FoU bör ses som en del av en sådan ambitionshöjning. Finansieringen bör därför ske inom ramen för ökade satsningar, snarare än genom omprioriteringar som riskerar att försvaga andra delar av forsknings- och innovationssystemet.

Kungl. Ingenjörsvetenskaps
Akademien

Avslutande synpunkter

IVA välkomnar utredningens förslag och bedömer att ett väl utformat skatteincitament kan utgöra ett viktigt komplement till befintliga stödformer.

För att reformen ska få avsedd effekt är det enligt IVA avgörande att:

- incitamentet får en bred och inkluderande utformning,
- det beaktar effekterna av internationella skatteregler,
- det samverkar med – och inte tränger undan – befintliga FoU-stöd, samt
- finansieringen stärker det svenska forsknings- och innovationssystemet som helhet.

IVA står till förfogande för fortsatt dialog i denna fråga.

Beslut i ärendet har fattats av verkställande direktör Sylvia Schwaag Serger. Ärendet har handlagts av Michael Jacob, policychef. I ärendets beredning har IVAs forskningspolitiska grupp deltagit, som representerar samtliga avdelningar samt Näringslivsrådet, med ledamöterna Anders Blom, Björn Ekelund, Olle Samuelson, Nina Cromnier, Lars Hultman, Anna Nilsson Ehle, Sandra di Rocco, Charlotte Bengtsson, David Domeij, Anders Hamsten, Annika Olsson, Hanifeh Khayyeri, Anders Sandberg och Petter Bedoire.

Sylvia Schwaag Serger
Verkställande direktör

Michael Jacob
Policychef

Kungl. Ingenjörsvetenskapsakademien (IVA)

Besöksadress: Grev Turegatan 16, Stockholm
Postadress: Box 5073, 102 42, Stockholm
Telefon: 08-791 29 00

www.iva.se